

MBZ-1601250103020301 Seat No. _____

M. Phil. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

Economics

(Major Issues of Agriculture & Rural Development)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ભારતમાં વોટરશેડ વિકાસ કાર્યક્રમ જણાવીને કૃષિ પેદાશ, આવક અને રોજગારીના સંદર્ભમાં તેની અસરો વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૧ ભારતમાં બેરોજગારી ઘટાડવાના પગલાઓ વિગતવાર જણાવો. ૧૪
- ૨ સૌરાષ્ટ્રની જળ સમસ્યા વિશે નોંધ લખીને તેને ઉકેલવાના ઉપાયો વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ ભારતના વિદેશ વ્યાપારમાં કૃષિક્ષેત્રનું પ્રદાન વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- ૩ ભારતીય કૃષિનીતિની લાક્ષણિકતા વિગતવાર જણાવી તેનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૩ ખેત ઉત્પાદકતા એટલે શું ? ભારતમાં ખેત ઉત્પાદકતા વધારવાના પગલાઓ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- ૪ ભારતીય કૃષિનીતિના મુખ્ય ઉદ્દેશો વિગતવાર ચર્ચો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે સંપોષિત વિકાસના પડકારો વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- ૫ ચારમાંથી કોઈપણ બે લખો : ૧૪
- (૧) ગ્રામીણ વિકાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય અન્નનીતિની ચર્ચા કરો.
- (૩) WTO અને ભારતીય કૃષિક્ષેત્ર
- (૪) ગ્રામીણ વિકાસના કાર્યક્રમો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

1 Give the watershed development programme and explain the implications on production, income and employment in India. 14

OR

1 Explain the steps to reduce unemployment in details in India. 14

2 Write the water problem of Saurashtra region and explain the solutions of water problem of Saurashtra in details. 14

OR

2 Explain the contribution of agriculture to India's foreign trade in details. 14

3 Write the Critical evaluation of the characteristics of Indian agriculture in detail. 14

OR

3 What is farm productivity? Explain the steps to increase farm productivity in India in details. 14

4 Explain the main objectives of Indian agriculture policy. 14

OR

4 Explain the challenges of Sustainable development in agriculture in details in India. 14

5 Write any **two** out of four : 14

- (1) Explain the importance of rural development
- (2) Discuss the National Food policy
- (3) WTO and Indian agriculture
- (4) Rural Development Programmes.